

Zpráva o realizaci Programu péče o bobra evropského v ČR v roce 2022

V následujícím přehledu jsou uvedeny aktivity, které proběhly v rámci realizace Programu péče (dále jen „PP“) v roce 2022. V roce 2023 bude probíhat desátý rok implementace Programu péče. V roce 2022 tak byla diskusními setkáními započata příprava jeho aktualizace. U jednotlivých opatření (označených zeleně) je kurzivou uveden plán činností, který byl navržen v realizačním projektu pro rok 2022, a v návaznosti na něj je uvedena realizace plánovaných aktivit v tomto roce.

3.1 Péče o druh

3.1.1 Administrativní opatření v jednotlivých zónách diferencované ochrany

- Opatření obecné povahy pro odstraňování hrází a bobřích sídel

Koordinátor PP bude spolupracovat s krajskými úřady při vydávání opatření obecné povahy, které dle § 56 z. 114/1992 Sb. povoluje za stanovených podmínek odstraňování bobřích hrází a sídel předmětného druhu.

Realizace

V roce 2022 bylo s Krajským úřadem Plzeňského kraje předběžně diskutováno znění nového opatření obecné povahy. Platnost stávajícího skončí na konci roku 2023.

3.3 Monitoring

3.3.1 Mapování výskytu bobra v ČR

- *V tomto roce, stejně jako v letech předešlých, budou evidovány informace o výskytu bobrů získané od obyvatel, z tisku, správců toků či od pracovníků státní správy.*
- *Dále budou cíleně shromažďovány informace o výskytu bobrů v zóně C.*

3.3.2 Dlouhodobé sledování populací bobra evropského v EVL

V roce 2022 bude proveden monitoring výskytu bobrů v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica.

Realizace:

3.3.1 Mapování výskytu bobra v ČR

V roce 2022 byly shromažďovány informace o výskytu bobrů na území ČR, včetně jejich výskytu v zóně C.

3.3.2 Dlouhodobé sledování populací bobra evropského v EVL

V roce 2022 byl realizován monitoring v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica. V předmětných EVL byl zjištěn počet 18 (LÚ) a 11 teritorií (PB). V EVL Labské údolí je početnost teritorií s mírnými fluktuacemi stabilizovaná. V EVL Porta Bohemica početnost teritorií narůstá, neboť se jedná o úsek Labe zatím bez kontinuálního výskytu.

3.4. Výzkum

3.4.1 Vliv bobra na krajinu a ekosystémy střední Evropy

Tato aktivita nebyla uvedena v realizačním projektu. V roce 2022 začala příprava zadání studie, jejíž výsledkem budou kvantifikované přínosy mokřadů vzniklých činností bobrů. Tyto přínosy budou následně vyjádřeny prostřednictvím ekosystémových služeb, aby bylo věcně doloženo, jaké pozitivní aspekty jsou s výskytem bobrů na území ČR spjaté.

3.4.2 Vývoj a ověřování technických opatření

V roce 2022 bude pokračovat sledování funkčnosti (i) drénování bobří hráze a (ii) elektrického ohradníku na bobří hrázi u obce Hevlín (okr. Znojmo). Předmětná opatření byla zcela zcela (drén) či zčásti (ohradník) financována Zoologickou zahradou Brno. Dále bude také sledována funkčnost opatření „plovoucí ohradník“ v Českém lese, které zde bylo instalováno v roce 2019. Toto opatření je ve správě RP SCHKO Český les.

Realizace:

V předmětném roce probíhalo sledování funkčnosti výše uvedených opatření. Kromě nich byla sledována funkčnost dvou dalších drénů vzniklých na území Vysočiny v roce 2022 a jednoho drénu na území Plzeňského kraje.

3.5 Výchova a osvěta

3.5.2 Podpora informovanosti veřejnosti

a) Návštěva konfliktních míst na území ČR

Koordinátorem PP budou navštěvována místa závažných konfliktů způsobených bobřím osídlením (zejména vodní díla, rybníky). Orgánům státní správy a samosprávy budou poskytovány dostupné informace v této problematice.

b) Přednášková činnost tématicky zaměřená na bobra evropského, na jeho biologii, ekologii, klíčovou funkci v mokřadních ekosystémech a na Program péče.

c) Publikační činnost

V roce 2022 budou publikovány příspěvky zaměřené především na roli bobrů v mokřadních ekosystémech, na vliv bobřích hrází na retenci vody v krajině, na ekologický a morfologický stav toků, na kvalitu vody a druhovou rozmanitost.

e) Správa internetových stránek www.zachranneprogramy.cz věnovaných Programu péče o bobra evropského v ČR a stránky záchranných programů a programů péče na Facebooku.

f) Vyjádření pro média – dle potřeby

Realizace:

a) V roce 2022 byly koordinátorem navštíveny konfliktní lokality na území ČR (řádově desítky). Jednalo se zejména o řešení situací v souvislosti s narušením stability vodních děl bobřími norami a s tím spjaté žádosti o odlov přítomných bobrů.

b) V předmětném roce byla problematika bobra evropského, konfliktnost jeho výskytu a pozitivní vlivy bobřích hrází prezentována na zářijovém agenturním setkání vodařů, na říjnové poradě MŽP s krajskými úřady a v listopadu v ZŠ Klánovice (Praha 9).

V průběhu roku probíhala mailová komunikace s veřejností. Koordinátorem byly zodpovězeny otázky, které se týkaly výskytu bobrů na území ČR, řešení konfliktních situací, náhrady škod dle z. č. 115/2000 Sb. a nelegálního odstraňování bobřích hrází.

c) Koordinátor PP se zúčastnil devátého ročníku mezinárodní konference o problematice bobrů, který byl věnován tématu „Beavers and their role in Riparian Forests“. Konference se uskutečnila v měsíci září v Rumunsku. Na konferenci byl přednesen příspěvek „The Beaver Management in the Czech Republic“, příspěvek byl publikován ve sborníku abstraktů z této konference. Cílem účasti na konferenci bylo získání informací o biologii a ekologii bobrů, o managementu předmětného druhu, o vlivu bobřích hrází na hydrologii, kvalitu vody a hydromorfologii. Získané informace budou použity pro implementaci Programu péče.